

Datum: 2019-08-07
Handläggare: Sofia Landén
Direktnr: 0322-616782
Diariernr: 2019.100 SN

Socialnämnden

Svar/ yttrande på remiss- motion om tandvård för pensionärer

Ärendebeskrivning

Glenn Pettersson (SD) har till kommunfullmäktige den 29 maj 2019, § 111, lämnat en motion om tandvård för pensionärer. Motionären föreslår utredning av möjligheten att låta socialtjänsten betala tandvårdskostnader som överstiger 50 kronor för besök för pensionärer med inkomster som motsvarar eller understiger garantipensionsnivå, så att de har samma kostnad för tandläkarvård som nyanlända.

Kommunfullmäktige beslutade den 29 maj 2019, § 111, att lämna motionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 5 juni 2019, § 114, att motionen remitteras till socialnämnden för beredning.

Socialnämndens svar/ yttrande ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2 oktober 2019.

Socialförvaltningens yttrande

Personer över 65 år kan ansöka om både bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd hos Pensionsmyndigheten om man saknar tillräcklig pension för att kunna ha en skälig levnadsnivå. Nivån för skälig levnadsnivå ligger högre för äldreförsörjningsstödet än för det försörjningsstöd som kommunen kan bevilja. En skälig levnadsnivå innebär att man ska ha tillräckligt med pengar kvar att leva på efter att boendet är betalt. För äldreförsörjningsstödet år 2019 räknas som skälig levnadsnivå 5 758 kronor per månad för ensamstående och 4 691 kronor per månad för den som är gift, sambo eller registrerad partner. När det gäller det försörjningsstöd (ekonomiskt bistånd) som socialtjänsten beviljar ligger motsvarande skälig levnadsnivå, den så kallade riksnormen, på 4080 kronor respektive 3335 kronor. Det innebär att nivån för äldreförsörjningsstöd ligger över risknormen för försörjningsstöd med minst ca 1350-1700 kronor per månad beroende på civilstånd och övriga inkomster. De personer som har garantipension har en högre inkomst efter skatt än de som uppbär äldreförsörjningsstöd. Enligt statistik från Pensionsmyndigheten i juni 2019 uppgår antalet personer som uppbär äldreförsörjningsstöd i Alingsås kommun 37 personer (24 kvinnor och 13 män).

Det finns även flera olika former av statliga stöd och bidrag för tandvård som kan beviljas till äldre personer. De som är över 65 år har rätt till ett allmänt tandvårdsbidrag, vilket är ett statligt stöd som utbetalas med 600 kronor per år i samband med besök hos tandläkare eller tandhygienist. Därutöver finns högkostnadsskydd som skyddar mot höga tandvårdskostnader. Om man dessutom har en sjukdom eller funktionshinder som medför en risk till försämrad tandhälsa och därmed kräver regelbunden tandvård och förebyggande tandvårdsåtgärder kan Försäkringskassan bevilja ett särskilt tandvårdsbidrag. De personer som har stort omsorgsbehov och bor på särskilt boende eller har hjälp av en närstående eller hemtjänst kan även ha rätt till så kallad nödvändig tandvård. Det är i första hand

biståndshandläggare på vård- och omsorgsförvaltningen som fattar beslut om rätten till sådan nödvändig tandvård och som då utfärdar ett tandvårdsintyg. Vid besök hos tandvården betalas då endast besöksavgift, frikort för hälso- sjukvård gäller och är man äldre än 85 år är besöket kostnadsfritt.

Ekonomiskt bistånd/ försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen utgör samhällets yttersta skyddsnät. Alla invånare har rätt att ansöka om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen och få sin sak prövad och där alla ska behandlas lika inför lagen. Ekonomiskt bistånd kan beviljas till kostnader för skälig nödvändig tandvård. Vid ansökan om ekonomiskt bistånd till tandvård utreds om personen kan tillgodose behovet med egna tillgångar, såsom exempelvis egna inkomster och besparingar. En helhetsbedömning görs i varje enskilt fall där hänsyn bland annat tas till om personens hjälpbehov bedöms bli kort- eller långvarigt. Vid engångstillfällen, såsom vid tandvård, ställs inte samma krav på att avyttra tillgångar såsom bostadsrätt, hus eller bil. Under år 2018 ansökte totalt två hushåll där sökande eller medsökande var över 65 år person om tandvård.

Nyanlända med uppehållstillstånd har samma kostnader för tandvård och kan ansöka om ekonomiskt bistånd på samma grunder som andra invånare. Enbart asylsökande och papperslösa har rätt till statlig subventionerad tandvård med en avgift på 50 kronor när det handlar om *vård som inte kan anstå*, det vill säga akut tandvård. Utredningen visar att pensionärer bör ha ekonomiska möjligheter att själva bekosta sin tandvård även om man har en låg pension och/ eller har behov av äldreförsörjningsstöd. Det finns olika former av statliga stöd och bidrag både för att underlätta för pensionärer med låg pension men även för att undvika höga tandvårdskostnader. Skulle behov av ekonomiskt stöd till tandvård ändå uppstå finns möjlighet att ansöka om ekonomiskt bistånd och få sin sak prövad med stöd av socialtjänstlagen.

Ekonomisk bedömning

Med anledning av att det ej går att bedöma exakt hur många som berörs eller hur stora kostnaderna för tandvård är i enskilda fall är det ej möjligt att göra en ekonomisk bedömning.

Förslag till beslut

Socialförvaltningens svar/ yttrande antas som socialnämndens eget.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Karin Alvermalm
Förvaltningschef

Sofia Landén
Utvecklingsansvarig